

Latweeschu Awises.

Nr. 40. Zettortdeenâ 5tâ Oktober 1850.

Lohpu rahdischana Kuldigâ.

Dats swehtais gan irr fazzijis: „Dahr wif-
fahm leetahm dsennetes papreeksch pehz Deewa
„walsstibas un winna taifnibas, tad wiffas
„zittas leetas jums taps peemestas;“ bet zil to
irr, kas scho wahrdu klausa? Zo pafaule
mantu un naudas kahriga irr bijuse un wehl
buh8, un tadeht leelee gudrineeki prett scho
Jesus wahrdu aibildinadamees ta spreesch un
fakka: schi muhscha wirf semmes papreeksch zil-
wekam janodsihwojoht, tad tiklai nahkschoht
winna muhscha, tur kur ta Deewa walsstiba.
Tadeht papreeksch par scho dsihwi un par wif-
fahm tahm leetahm; kas schinni muhscha wai-
jadfigas, effoht jagahda. Kad tahs sagahda-
tas, tad gahdaschoht par to, kas winna muh-
schâ derr un waijagad. Lai eet wifs pa kahr-
tam. Weefas putras kalni muhsu semmè ne
effoht, iszepti balkoschi arri muttè ne skreenoht,
wihgu lappas muhsu meschds ne augoht, un
ja arri augtu, tad iklatrs, kas ar tahdahm
lappahm gehrbtohs, par apsmeecku paliktu, jo
pafaule tahdu mohdi wairs ne zeenoht. Ar
apgehrbu effoht pawiffam zittadi ne ka wezzds
laikds. Wezztehws Ahbraams bij tik baggats
un stiprs, ka winsch kareodams dauds kehnius
uswinneja un teem to laupijumu panehme, ko
tee winna brahta deklam Lotam bij islaupiju-
schi. Un schis teizams wihrs gahje bassahm
kahrjahm un pahrtikke gohdu deenas ar pasta-
lahm (sandalehm). Moses us Sinai kalnu
kahrpdams fawas kurpes isgehrbe, jo swehtâ
weetâ ne bij brihw ar kurpehm eet. Bet muhsu
laikds pilsehta seewischki bes glanzlehdera kur-
pehm un wihrischki bes wilfeteem sahbaeem
basnizâ jaw ne ees — pastalas un wihfas pee
mums ne redsefi. Lauzineeki un prasti laudis
pee darba fawas kahrjas ar tahm gan ap-aun —

bet gohda deenâ ir puikelim irr fawi leelee sabhaki
ar garrahm stilpjeem pee kahrjahm, un sehns nahk
un eet pa basnizu ar kalteem papehscheem daufida-
mees ka kulkamais rullis pa rijahm (peedarbâ).
Tas baggatais wihrs Ewangeliumâ to brihdi
gan brangi ar purpuru un dahrgu audekli bij
isgehrbees, bet kas ta par baggatibu bijuse?!
Taggad, kur wiffas mamselles par preilenehm
uszehlfchees, wiffas spihsmannes par mam-
selehm un wiffas meitas par jumprawahm lee-
kahr8 lammatees, taggad audeklis tikko par
krecku wehl irr derrigs, un ar purpuru, tas irr
ar farlano sihschu lakkatu fullainis un kutschers
deggunu ischnauzahs, un kahrums un lihgsmi-
bas schinnis laikds arraji, darba wihri, puifchi
un meitas arri proht itt labbi dsihwoht! Ne
finnas wairs naw no wihgu lappahm! Tai-
fitas pukkes un rohschu lappas pee aubes labbaki
stahm! Un ar deenischku maisiti arri schinnis
laikds eet zittadi. Wezzais Lutters fawâ kat-
kismu gan iskaita garru reisu tahdu leetu, kas
pee deenischkigas maises peederroht; bet woi
nu wihrs irr peemirsis isstahstih, jeb woi wez-
zds laikds zitta nelabba mohde bijuse — ne
sinnu! No kappejas, tehjas, schukulahdas,
ah la waniljas un dauds riktehm winsch ne ko
ne stahsta. Deews sinn, ko tee rihtds pazehlu-
schees buhs dschrufchi? Woi putru strebbuschki
rihtds, putru pufsdeenâ un atkal putru wak-
larâ? — Sinnam gan — pee deenischkigas mai-
ses peederf siltums, apgehrbs un ehdeens: bet
siltums ne irr aiskrachis, apgehrbs ne irr wihgu
lappas un ehdeens ne irr maife un putra un
putra ween, kas ne irr wolti jeb par neeku makfu
dabbujamas leetas. Wifs makfa leelu dahrgu
naudu, un nauda japeln ar tahdeem gruh-
teem sweedreem, ka wezztehws Ahdams, kas
scho nelaimu mums uopelnijis, ne muhscham

naw redsejis un ne buhtu dohmajis, ka tahda nelaima no wianna kahruma zelschotees! Lauzineeki feji un plauj un sakrahj schkuhnds, un paschi wehrpj un ausch un schuj prastas drahnas — un lauzineeki jaw subdsahs, ka gruhti effoht feewai un behneem maissi un apgehrbu nopelniht. Bet nu pilseht neeki, kas teem putniaeem appaksch debbesim un tahm pulkehlm lauka lihdsigi, un kurreem labbaki ja-isgehrbjahs, ne ka Salamanam sawa gohdiba — fur pilsehtneeki wiffas schihs leetas bes leelas subdischanas warr fadabbuht! Pasaule irr lauschu pilna un pahrpilna! Schihs dahrgas, laizigas leetas ik deenas wisseem irr waijadsigas un bes tahm ne warr pahrtikt. Tadeht wisseem pehz tahm jadsennahs, un zits pahr zittu steidsahs pee tahm kluht. Kas ne steigfees pirmais kluht, paliks beidsamais un ne neeku labba wairs ne dabbuhs. Iskaiji us eelu kahdu sawju grafchu. Pirmais kas peestrees, tohs fagrahbs, ohtrais mas ko wehl sakers, bet beidsamais, kas ar steigchanu un kahribu pehz teem ne irr dsinnees, tas ne neeka wairs ne dabbuhs. Schelligais Deews pa wiffu pafauli ar baggatu rohku sawas mihlestibas dahwanas gan irr iskaijijis, tomehr ja kahds zilweks ar steigchanu ne eet tahs mehleht un sanemt, tad paleek winsch tufschineeks un nabbags. Par nelaimu zilwekam wehl irr ehdeligs wehders, kas wakkara aprihjis, ko rohka deen salaffijuse, un lihds pawasfarai istuhschojis, ko waffara un ruddens sakrahjuschi. Tadeht wehderam ween jadsihwo! Deewam schehl zilwekam wehl irr tahda mutte, kas ar uhdeni un maissi ahtri apnihtst, un pehz gahrdumeem un zeppefcheem jo kahriga paleek; tam irr rikla, kas slahpes ne warr panest, un daudseem schi ta irr islahpuse, ka ne warr un ne warr beigt to peeleet. Mihlstaas ziffas gulieht meesai tohti tihl, un dohd leelu preeku, bet tas arri naw welte, un dascham leelu naudu maffa. Bes mantahm un naudas zilweks pafaula ne warr nei peedsimt, nei dsihwoht, nei gohdigi nomirt; tapehz ikkatrai deenai wirs semmes irr sawas behdas ar schihs pafaula leetahm; tapehz ar laiku tahda kahriba un sub-

dischana pehz mantahm un naudas zilweku firdi arri eeleen, ka zilwekam effoht jadsennahs papreefsch pehz schihs pafaula leetahm, un jadsennahs ik deenas pehz tahm; tadeht ta Deewa walstiba paleekoht paktat, jo 2 kungeem ne warroht kalpoht!! Sa meesai wifs buhschoht fagahdahts, tad dwehselei arri fagahdaschoht sawu teesu!!

Ar tahdu aplamu wallodu, tee pafaula behrni aishildinajahs par sawu mantas kahribu, ka tee ne warroht nahkt pee Deewa walstibas! Pateesi grehziga walloda! un mahzitaji tadeht skohläs un basnizäs deewsgan prett tahdu leeku gudribu darbojahs, bet mas ko eefpeji!

(Turpliffkam beigums.)

D u l l a i s.

„Ar tu Deewia! nu esmu atkal weenreis no ta pohsta zeetuma ahra un brihws! Ne kas lai manni wairs no manna darba ne aiskawe, neds manni atkal wianna pohstu weeta speesch eekschä, fur zilweks bes darba warretu bes prahtha palikt.“ Tä preezajahs kahds weenteefis, ar wahrdu Fabijus Kunneris, kam bij laimejees no kahda dullu namma issprukt, fur tas starp ahprahrtigeem zilwekeem jaw pufs gadda laiku bij tappis apfargahts, tapehz, ka tas bij eedohmajees katra zilweka nelabbam eeraddumam par sohgi zeltees un ikweenam pateesibu azzis teikt. No pahrleeziga preeka aisgrabhts par sawu atdabbutu brihwestibu winsch birseja par pilfata eelahm schurp un turp, bes kahdas ihstas sinnas, fur tas gribbeja eet, kamehr tas us weenreis itt ka no meega atmohdees, sawa wezza isredseta ammata atgahdajahs, ka winnam effoht katre, kas normaldijees, us zelka ja-usweddoht, un kas eemidfees, tas ja-usmohdinajoh. Tahdas dohmäs pa eelu eedamam fateekahs winnam kahds pahrleezigi stalts un gauscham glihti un pehz tahs wiffujauakas mohdes smalki apgehrbees jaunskungs, kas gribbedams pafaula israhditees, kahds winnam glihts apgehrbs un zil winsch stalts un zil jauki winsch proht

lahjas pa aimentineem pazelt. Schahdu fatizzees bes lahdas apdohmaschanahs to ta usrunnaja: „Salki man, no lahdas awS gan ta willa zirpta, no ka tewim schis apgehrbs taifihstS?“ Staltais jaunsklungs ne muhscham tahdu rupjibu ne dsirdejis, par tahdu wallodu farahwees brihnedamees scho jautataju ar reebigahm azzim ka no lahjahm lihds pat galwai apluhkoja, bes lahdu wahrdu atbildejis. „Mehs peenemfim, ka schi willa buhs no Wahsemmes aitas nahkufi, no ka tawS apgehrbs taifihstS, un woi tu dohma, ka ta awS, kas scho dahrgo apgehrbu us sawahm meefahm nessufi, arri jel kad ar to buhtu leppojusees? Man schkeet, ka tam peekristu drihsak leppotees, kas ar sawu ihpafchumu gehrbees, ne ka tam, kas tappinataS drehbes walka.“ — „Es isluhdschohs, man mihl, tahdas pahrmefchanas!“ — „Un es aisluhdschohs tahdas pahrmefchanas par sawahm meefahm, kas gohdigam zilwekam reebjahs. Ne nodohdeetees katrai neprascha mohdei, ko Parihses garfauti plazzi laidufchi. Ne effect strohdereem par kalpeem, juhs brihwi lungi! Semetteet sawas azzis labbak lahda derriga grahmatà un paleezeet mahjäs pee darba, jums aistaupifees sabbaki, wairofees ta wahja fapraschana, spehks un labbums, un ta patte pufs unze prahstS ne aisees arri wehja. Wezjums usnahks drihs un tad wairs ne ko ne fagrahbs. Bet ja gribbeet gaisa-grahbeis palikt, tad apklauschinajeet pee swefchu semmes swehrurahditajeem, woi naw teem lahds ehrms pohstà gahjis, ka lai jums atkal buhtu weetas.“ Muhsu staltais jaunsklungs arri ne bija us mutti krittis, bet wezzajam eerafchufohgim taf ne warreja un ne warreja mutti aishahst, bet waijadseja lahjas laist walka un no ta fohga fihweem wahrdeem behgt.

Muhsu nepatihkamais eerafchufohgis knappi lahduS 100 fohlus us preekschu kluwis, fatiflahs atkal lahdu notwihkufchu resnu tehwinu, kas tik ko warreja sawu nahwigu lungi us preekschu wilkt. Scho warreno lungu winsch ta usrunnaja: „Draugs dischkungi, kapehZ juhs gribbeet scho jauku pasauli tik drihs at-

stahst? Woi juhs ne sinneet, ka juhsu leelais eenaidneeks pehZ jums melle un arri drihs atraddihS? Al nabbaga sirdsini, kas juhs scho lihki drihs preeksch durrim willfeet! Preezajee-tees juhs eedsihwotaji appaksch semmes, juhs tahrpi, juhsu dsihwiba irr drohscha, kad schis trohbis pee jums no-ees, tad jums ar behrneem un raddeem buhs barriba us gaddeem!“ Refnais atbildeja: „Kungs, juhs ne effect pee prahta; lahda jums dalka gar mannu wehderu?“ — „Man par jums tik pat dauds behdas, ka par wisseem zilwekem; jo par katra zilweka laimi un labklahschanu irr mannas leelakas ruhpes. Woi jums gan tas patiktchohs, ka jums tik drihs buhtu no schejeenes jafschkerrahs? TapehZ fargajetees no dschreneem, ko par stipreem fauz, bet tomehr neweenam spehku ne dohd, bet pehZ taifnibas spehku atnemm; ehdeet, bet ne rihjeet un ne sprantejetees ka maifi pilni. Par wiffahm leetahm ne taupeet sweedrus, tezzeet un strahdajeet un puhlejeetees ar sweedreem waiga, jo katra sweedru lahsite irr ka weena dahrga pehrle, ar ko juhs weenu no sawahm dsihwibas deenahm warreet atpirkt!“ — „Pateizohs daudskahrt par juhsu padohmu! To gan warrejeet drufzin smalkaki un mihtigaki doht. Taggad ar Deewu!“ — To fazzjis winsch aishgahje sawu zellu.

(Zurplikkam wairak.)

• Naum Utekin MedijanZowS, zittkahrt Kreewu tautas arraju sehrdeenis, taggad pee leelmahtes G. Dolgoruckh, winnas pulku nowaddu waldischanas sekretaris, dsim- mis Korilowes zeemà (Kirchdorf) pee leelas Wolga uppes ais Moskawas; bija lihds schim dsimts, bet nu no saweem kungeem brihwgrahmatu dabbujis.

Pateizibas-dseefmina.

1.

Es taggad apdohmaju teikdams
Un flawedams Deewu, kas man
Dauds labba darra ne beigdams,
To warru apleezinahst gan.

2.

Es atzerrohs tehwiſchkaſ mahjaſ,
Kur peedſimmu arraju behrſ,
Kur augu, kur mannim gruht' klahjaſ,
Kur leelſ bij manſ behdu mehrſ.

3.

Es atzerrohs laukus un plawaſ,
Kur ſehnam bij darba arween,
Wehl atzerrohs diſchuppeſ grawaſ
Kur meſchâ eſ brauza pa ſeem'.

4.

Ur bailehm atzerrohs kur tappa
Ceſſch uggunſ grehka manſ tehwoſ
Saſtahdehtſ un eeguldihſ kappâ,
Kur ſehrdeeniſ palikku eſ.

5.

Wehl gaiſchi atzerrohs to deenu,
Kur ſfohlâ eſ eeſakku eet,
Pee baſuizaſ kunga, ko zeenu;
Kaſ man bij labſ katrà weet.

6.

Tad Dſerwe mann' wedde uſ zekku,
Man padohmu deme labpraht,
Ta gahdaja ihſti lai ſekku,
Ta wehlej' man gudribu kraht.

7.

Tu Dſerwe, tu mihta, tu ſalda!
No tew eſ wehl atzerrohs gan,
Urweenu manſ gaſſ pee tew malda;
Tel weenreiſ wehl parahdeſ man! —

8.

Zuhs zeeniga keelmakte ſinneet,
Kahdſ nabbaſſiſch behrſ biju eſ
Korilowê, kad to atminneet,
Kur nomirre maſnam tehwoſ.

9.

Zaur Zumſ wiſſu laimi eſ guwu,
Zaur Zumſ guwu darbu un preek',
Zaur Zumſ eſ par brihwihru kluwu,
Zuhs ſchelhojeet manni parolek'.

10.

To Deemam un Zumſ eſ nu teizu,
Ka taggad man eet labbi ween;
Zuhs rihtôſ un wakkarôſ freiizu
Nu kalpodamſ Zumſ katru deen'.

11.

Kâ Deewa wahrôſ gaiſchi parahda,
Tâ ſehrdeeniſ laimi atrohd,
Un Zuhfu ſirdſ ſewim ſagahda
Nebeidſamu ſtarbu un gohd'. —

12.

Kaſ bahriauſ eepreeze behdâſ,
Tohdſ audſe, gebrbj, mihle pateek',
Tâſ ſtaiga ſcheit Jeſuſ pehdâſ,
To debbeſiſ aplaimohſ Deemſ.

A. Bergmann.

Teeſaſ fluddinaſchana.

Tai nakti no 19to uſ 20tu September f. g. irr Blihdeneſ Kalna-Ruhtinu ſaimneekam trihſ ſirgi no ganni-
bahrn noſudduſchi:

- 1) palſſ ſirgſ 12 gaddu wezſ, no wiſſiſchka augu-
ma, ar baltu blekki peere un uſ mugguraſ ſeglu
weetâ arriſan ar balteem blekkeem;
- 2) melnſ ſirgſ 7 gaddu wezſ, druſzin maſakſ kâ taſ
pirmaiſ, beſ zittahm ſihmehm;
- 3) tumſchi-palſa kehwe, 2 gaddu wezza, kaſ jaw
ſenneeka ſirga leelumu irr atſneegufe, ar maſu
blekkiti peere.

Talabb tohp ikkatriſ, un itt ihpaſchi wiſſaſ pagafu
un zittaſ teeſaſ no Blihdeneſ pagafu teeſaſ luhgtaſ,
ja tee peeminneti ſirgi zitta kahda rohkâ atraſtohſ,
tam tohſ paſchuſ atnemt un par to ſchai pagafu tec-
ſai ſinnu doht. Un ja kahdſ par teem peeminnetem
ſirgeem Blihdeneſ pagafu teeſai warretu taiſnu ſinnu
doht, taſ dabbohn peenahkamu pateizibaſ naudu.
Blihdeneſ pagafu teeſa, tai 26tâ September 1850. 2
(Z. S.) ††† Indriſ Swanne, peefehdetajſ.
(Nr. 229.) K. Freymann, teeſaſ ſrihweriſ.

Zitta fluddinaſchana.

Labſ bruhweriſ, Latweetiſ, kaſ arri muzzeneeka
ammatu proht, warr tuhliht deeneſtu dabbuht Krohna-
muſchâ Kalnzeemâ. 3

Sinna par jaunu grahmatu.

Taggad drikketſ un pee wiſſeem grahmatu pahrdewejeem dabbutamſ:
Puffu-kurwihtſ. Zaukſ ſtahtſ, ko, ihpaſchi
jaumekkeem par derrigu mahzibu un labbu preekſch-
ſihmi, Latweeſchu walldâ pahrzehle A. Leit an.
Makfa eeſeetſ 40 kap. f.

Brihw drikketſ.

No juhrmaſſaſ-guberniaſ augtiaſ waldiſchanaſ puffeſ: Zenſor Goſrath de la Croix.